

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра зоологии

РОЗУМ
Полина Максимовна

ЧЛЕНИСТОНОГИЕ ФИТОФАГИ-ЭНДОБИОНТЫ
ДЕКОРАТИВНЫХ ДРЕВЕСНЫХ РАСТЕНИЙ В УСЛОВИЯХ
ЗЕЛЕНЫХ НАСАЖДЕНИЙ Г. МИНСКА

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат биологических наук,
доцент Ф.В. Сауткин

Кураш Е.Я. Курасова

Допущена к защите

«24» мая 2022 г.

Зав. кафедрой зоологии

доктор биологических наук,
профессор

С.В. Буга С.В. Буга

Минск, 2022

РЕФЕРАТ

Дипломная работа 67 с., 57 рис., 1 табл., 48 литературных источников, 1 приложение.

ЧЛЕНИСТОНОГИЕ ФИТОФАГИ-ЭНДОБИОНТЫ ДЕКОРАТИВНЫХ ДРЕВЕСНЫХ РАСТЕНИЙ В УСЛОВИЯХ ЗЕЛЕНЫХ НАСАЖДЕНИЙ Г. МИНСКА

Объект исследования: членистоногие фитофаги-эндобионты декоративных древесных растений.

Цель: установление таксономической структуры и выявление хозяйственной значимости в качестве вредителей членистоногих фитофагов-эндобионтов древесных растений в условиях декоративных зеленых насаждений г. Минска.

Методы исследования: визуальный осмотр, ручной сбор материала, фотографирование, гербаризация, определение, сравнение, анализ полученных данных.

По итогам исследования в течение полевых сезонов 2020–2021 гг. в условиях зеленых насаждений г. Минска выявлен комплекс наиболее часто встречающихся фитофагов-эндобионтов, включающий по меньшей мере 35 видов членистоногих из 23 родов, 8 семейств, 4 отрядов, 2 классов (*Arachnida* и *Insecta*). В таксономической структуре комплекса членистоногих фитофагов-эндобионтов трофически связанных с древесными растениями в условиях насаждений исследуемых территорий г. Минска преобладают представители отряда чешуекрылых насекомых (*Insecta: Lepidoptera*), на долю которых приходится 51 % от общего числа выявленных таксонов.

К группе видов с высокими показателями вредоносности относятся два представителя данного комплекса: *Insecta: Lepidoptera: Gracillariidae: Cameraria ohridella* (Deschka & Dimic, 1986); *Insecta: Lepidoptera: Gracillariidae: Phyllonorycter populifoliella* (Treitschke, 1833).

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа 67 с., 57 мал., 1 табл., 48 літаратурных крыніц,
1 дадатак.

ЧЛЕНІСТАНОГІЯ ФІТАФАГІ-ЭНДАБІЁНТЫ ДЭКАРАТЫЎНЫХ
ДРАЎНЯНЫХ РАСЛІН ВА УМОВАХ ЗЯЛЁНЫХ НАСАДЖЭННЯЎ Г.
МІНСКА

Аб'ект даследавання: членістаногія фітафагі-эндабіёнты дэкаратыўных
драўняных раслін.

Мэта: устанаўленне таксанамічнай структуры і выяўленне гаспадарчай
значнасці ў якасці шкоднікаў членістаногіх фітафагаў-эндабіёнтаў драўняных
раслін ва ўмовах дэкаратыўных зялёных насаджэнняў г. Мінска.

Методы даследавання: візуальны агляд, ручны збор матэрыялу,
фатаграфаванне, гербарызацыя, вызначэнне, парашуннанне, аналіз атрыманых
даных.

Па выніках даследавання на працягу палявых сезонаў 2020–2021 гг. ва
ўмовах зялёных насаджэнняў г. Мінска выяўлены комплекс фітафагаў-
эндабіёнтаў, якія найбольш часта сустрэкаюцца і ўключаюць па меншай меры
35 відаў членістаногіх з 23 родаў, 8 сямействаў, 4 атрадаў, 2 класаў (Arachnida і
Insecta). У таксанамічнай структуры комплексу членістаногіх фітафагаў-
эндабіёнтаў трафічна звязаных з драўнянымі раслінамі ва ўмовах насаджэнняў
доследных тэрыторый г. Мінска пераважаюць прадстаўнікі атрада лускакрылых
насякомых (Insecta: Lepidoptera), на долю якіх прыпадае 51 % ад агульнай
колькасці выяўленых таксонаў.

Да групы відаў з высокімі паказчыкамі шкоднаснасці ставяцца два
прадстаўнікі дадзенага комплекса: Insecta: Lepidoptera: Gracillariidae:
Cameraria ohridella (Deshka & Dimic, 1986); Insecta: Lepidoptera: Gracillariidae:
Phyllonorycter populifoliella (Treitschke, 1833).

ABSTRACT

Diploma work with 70 p., 50 pic., 1 tab., 48 literary sources, 1 app.

ARTHROPOD PHYTOPHAGOUS ENDOBIONTS OF ORNAMENTAL WOODY PLANTS IN GREEN PLANTATIONS IN MINSK

Object of study: arthropod phytophages-endobionts of ornamental woody plants.

Purpose: to establish the taxonomic structure and to identify the economic significance of arthropod phytophages-endobionts of woody plants as pests in the conditions of decorative green spaces in Minsk.

Research methods: visual inspection, manual collection of material, photography, herbarization, identification, comparison, analysis of the data obtained.

Based on the results of research during the field seasons of 2020–2021 in the conditions of green spaces in Minsk, a complex of the most common phytophages-endobionts was found, including at least 35 species of arthropods from 23 genera, 8 families, 4 orders, 2 classes (Arachnida and Insecta). In the taxonomic structure of the complex of arthropod phytophagous endobionts trophically associated with woody plants in the conditions of plantations in the studied areas of Minsk, representatives of the Lepidoptera insect order (Insecta: Lepidoptera) predominate, which account for 51 % of the total number of identified taxa.

The group of species with high levels of harmfulness includes two representatives of this complex: Insecta: Lepidoptera: Gracillariidae: *Cameraria ohridella* (Deschka & Dimic, 1986); Insecta: Lepidoptera: Gracillariidae: *Phyllonorycter populifoliella* (Treitschke, 1833).